דף 1 · צופים ועוצרים רמה ט׳

צפו בסרטון "אינפלציה – כשהכסף שווה פחות". בכל נקודת עצירה ענו על השאלה.

0:45 משפחת כהן בקופה: מה קרה למשפחת כהן בקופה? האם הכסף שלהם נעלם?

0:58 מהי אינפלציה?: אם רק מחיר השוקולד עלה – האם זו אינפלציה? למה?

1:42 מדד המחירים לצרכן: מי מחשב את מדד המחירים לצרכן בישראל, וכל כמה זמן? כתבו 4 תחומים שנכללים בסל.

1:55 חשבון קטן: הסל עלה מ-500 ₪ ל-550 ₪. בכמה אחוזים הוא התייקר?

2:27 למה המחירים עולים?: אילו שלוש סיבות לעליית מחירים הוצגו בסרטון?

2:41 יעד האינפלציה: מהו יעד האינפלציה בישראל?

2:57 שכר וכוח קנייה: השכר עלה ב-3% והמחירים עלו ב-5%. מה קרה לכוח הקנייה?

3:19 בנק ישראל והריבית: מה עשוי בנק ישראל לעשות כשהאינפלציה גבוהה מדי? למה?

3:29 כשהאינפלציה יורדת: האינפלציה ירדה מ-8% ל-2%. האם המחירים ירדו?

דף 2 · משימות חישוב

רמה ט'

שינוי באחוזים = (מחיר חדש − מחיר ישן) ÷ מחיר ישן × 100
שינוי בכוח הקנייה (בקירוב) = שינוי בשכר − שינוי במחירים

1. הסל השבועי של משפחת כהן עלה מ-500 ₪ ל-550 ₪. בכמה אחוזים הוא התייקר?

2. חבילת פסטה התייקרה מ-8 ₪ ל-8.40 ₪. בכמה אחוזים?

3. כרטיס לסרט עלה מ-40 ₪ ל-46 ₪. בכמה אחוזים?

4. האינפלציה השנתית היא 3%. מוצר עולה היום 200 ₪. כמה יעלה בעוד שנה (אם מחירו יעלה כמו האינפלציה)?

5. השכר של נועה עלה ב-3%, והמחירים עלו ב-5%. האם כוח הקנייה שלה עלה או ירד? בכמה בערך?

6. האינפלציה היא 5% בשנה. כמה "שווים" 100 ₪ בעוד שנה, במונחי כוח קנייה של היום?

דף 3 · התאמת מושגים רמה ט'

כתבו ליד כל הגדרה את האות של המושג המתאים.

מושג	הגדרה	אות
א. אינפלציה	1. עלייה ברמת המחירים הכללית במשק לאורך זמן. הכסף לא נעלם – אבל קונים בו פחות.	
ב. מדד המחירים לצרכן	2. השכר בשקלים – המספר שכתוב בתלוש.	
ג. כוח קנייה	3. כמה שקלים צריך לשלם בשביל מטבע אחר, למשל דולר. כשהשקל נחלש – מוצרים מחו"ל מתייקרים.	
ד. ריבית	4. כמה מוצרים ושירותים אפשר לקנות בסכום כסף מסוים. כשהמחירים עולים – כוח הקנייה יורד.	
ה. דפלציה	5. "מדחום" של המחירים: בודק כל חודש כמה השתנו המחירים של סל גדול של מוצרים ושירותים. בישראל מחשבת אותו הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.	
ו. שכר נומינלי	6. כמה אפשר באמת לקנות בשכר. אם השכר עלה פחות מהמחירים – השכר הריאלי ירד.	
ז. שכר ריאלי	7. ההפך מאינפלציה: ירידה מתמשכת ברמת המחירים הכללית. שימו לב – זה לא אותו דבר כמו "אינפלציה נמוכה".	
ח. שער חליפין	8. המחיר של כסף: מה משלמים על הלוואה, או מה מקבלים על חיסכון – באחוזים.	

משפט משלכם

בחרו שני מושגים מהטבלה וכתבו משפט אחד שמקשר ביניהם.

דף 4 · סיכום וכרטיס יציאה

רמה ט'

השלימו את הסיכום

מחסן מילים: עלייה · מדד המחירים לצרכן · חודש · כוח הקנייה · ריאלי · ריבית · דפלציה

אינפלציה היא _____ ברמת המחירים הכללית במשק לאורך זמן. כדי למדוד אותה משתמשים ב_____, שהלמ"ס מפרסמת מדי _____. כשהמחירים עולים, _____ שלנו יורד. אם השכר עלה פחות מהמחירים, השכר ה_____ ירד. כשהאינפלציה גבוהה מדי, בנק ישראל עשוי להעלות את ה_____. ירידה מתמשכת במחירים נקראת _____.

חשבו ונמקו

האם אינפלציה נמוכה ויציבה היא תמיד בעיה? מה אמר הסרטון?

כרטיס יציאה

1. הגדירו אינפלציה במשפט אחד.

2. מחיר כרטיס לסרט עלה מ-40 ₪ ל-46 ₪. בכמה אחוזים הוא התייקר?

3. השכר עלה ב-4% והמחירים עלו ב-6%. מה קרה לשכר הריאלי?

4. דבר אחד שאני לוקח/ת איתי מהשיעור: